ความสัมพันธ์ของสายพันธุ์ของเชื้อไวรัสฮิวแมนแพพพิลโลมากลุ่มความเสี่ยงสูงชนิดอื่นๆ กับความผิดปกติทางเซลล์วิทยาของปากมดลูกในสตรีไทยในเขตพื้นที่จังหวัดลพบุรีและเพชรบูรณ์

โดย

อังคณา คำฟอง

บทคัดย่อ

บทนำ: การติดเชื้อ Other high-risk human papillomavirus (HR-HPV) เป็นปัจจัยสำคัญต่อการเกิดรอยโรคปากมดลูก งานวิจัยส่วนใหญ่จะเน้น HPV16 และ HPV18 แต่ข้อมูลในเอเชียพบว่าสายพันธุ์อื่น เช่น HPV52 และ HPV58 มีความชุกสูง งานนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความหลากหลายของสายพันธุ์ Other HR HPV และความสัมพันธ์กับผลเซลล์วิทยาในสตรีจังหวัดลพบุรีและเพชรบูรณ์ **วิธีการ:** การศึกษาแบบพรรณนาเชิงภาคตัดขวาง เก็บข้อมูลจากสตรีที่เข้ารับการตรวจ HPV DNA และเซลล์วิทยา (liquid-based cytology; LBC) ในจังหวัดลพบุรีและเพชรบูรณ์ จำนวน 593 ราย ข้อมูลถูกจัดกลุ่มตามผล LBC ได้แก่ Negative, ASC, LSIL และ HSIL/abnormal endocervical และวิเคราะห์การกระจายสายพันธุ์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและการเปรียบเทียบเชิงสัดส่วน **ผลการศึกษา:** HPV52 มีความชุกสูงที่สุด (29.5%) รองลงมาคือ HPV58 (10.1%) และ HPV66 (6.9%) โดยทั้งสองจังหวัดพบการติดเชื้อสายพันธุ์ HPV52 และ HPV 58 มีสัดส่วนสูงสุดในกลุ่ม ASC และ HSIL/abnormal endocervical HPV66 มีสัดส่วนสูงสุดในกลุ่ม LSIL ขณะที่การติดเชื้อหลายสายพันธุ์ (co-infection) พบมากในกลุ่ม ASC และ HSIL ตามลำดับ บ่งชี้ว่าการติดเชื้อร่วมมีบทบาทสำคัญในรอยโรคระยะต้นและสูงเช่นเดียวกับ HPV52 ส่วน HPV 58 และ 66 มีความสัมพันธ์กับรอยโรคระดับต่ำ **สรุป:** การติดเชื้อ HPV52 58 66 และ co-infection มีความเกี่ยวข้องกับความผิดปกติทางเซลล์วิทยาของปากมดลูกในสตรีลพบุรีและเพชรบูรณ์ ผลการศึกษานี้สนับสนุนความจำเป็นในการเฝ้าระวังสายพันธุ์ Other HR-HPV โดยเฉพาะ HPV52 58 และ 66 และมีนัยสำคัญต่อการพิจารณาแนวทางการคัดกรองครอบคลุมสายพันธุ์หลากหลาย รวมถึงนโยบายวัคซีนเพื่อป้องกันและลดภาระโรคมะเร็งปากมดลูกในประเทศไทย

คำสำคัญ: เชื้อไวรัสฮิวแมนแพพพิลโลมา, เชื้อไวรัสฮิวแมนแพพพิลโลมา กลุ่มความเสี่ยงสูงชนิดอื่นๆ , การติดเชื้อหลายสายพันธุ์, ความผิดปกติทางเซลล์วิทยาของปากมดลูก